



Inspeksjonsrapport

Saksnummer: 2011/4169

Dato for inspeksjonen: 17. juni 2011

Informasjon om kontrollert virksomhet

Navn: Hunder Bildemontering	Virksomhetens org.nr.: 972480657
Adresse: Hunder, 2636 Øyer	Virksomhetens telefon: 61274290
Kommune/kommunenummer: Øyer / 0521	Bransjenr. (NACE-kode): 45.320
Anleggsaktivitet: Detaljhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	Anleggsnummer: 0521.0007.01

Til stede under inspeksjonen

Fra virksomheten: Bjørn Gustavsen	Fra Fylkesmannen: Knut Roland
---	---

Rapportens innhold

Rapporten beskriver avvik og anmerkninger som ble konstatert under inspeksjonen.

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- Miljøsanering av kasserte kjøretøy
- Forurensning til omgivelsene
- Håndtering av farlig avfall
- Avviksbehandling og miljørisikovurdering

Rapportens status

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Resultater fra inspeksjonen

- Ingen avvik
- Kontrollen avdekket 3 avvik fra regelverket**
- Det er gitt en anmerkning. Se også kommentar til slutt i rapporten.**

Oppfølging etter kontrollen

- Ingen krav om tilbakemelding
- Virksomheten plikter å rette avvikene.** Fylkesmannen pålegger virksomheten å gi en skriftlig tilbakemelding som bekrefter retting av avvik, og som redegjør for gjennomførte tiltak. Vi ber også om kommentarer til eventuelle anmerkninger som er gitt.

Frist for skriftlig tilbakemelding: Innen 3 uker etter at rapporten er mottatt.

Pålegg om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. Vedtaket kan påklages innen tre dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14. Eventuell klage bør grunngis og skal sendes Fylkesmannen.

Informasjon om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt tilbakemelding innen fristen med bekreftelse på at avvik er rettet, kan Fylkesmannen varsle tvangsmulkt for å sikre oppfølging, jf. produktkontrollloven § 13 / forurensningsloven § 73.

Orientering om kontrollgebyr

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. krav i forskrift av 1. juni 2004 nr. 931 om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) § 39-3 og 39-6.

Ved kontroll i virksomheter med tillatelse skal det betales gebyr etter faste satser basert på virksomhetens risikoklasse. Risikoklasse er fastsatt i tillatelsen. Dersom en virksomhet i henhold til tillatelser gitt før 1. januar 2007 er plassert i en bestemt kontrollklasse skal denne plasseringen gjelde som risikoklasse. Virksomheter som ikke er plassert i risikoklasse betaler gebyr som risikoklasse 4.

Risikoklasse 1	kr	19 700
Risikoklasse 2	kr	14 800
Risikoklasse 3	kr	11 400
Risikoklasse 4	kr	4 400

Dette innebærer at virksomheten **skal betale kr 11 400 i gebyr** for den gjennomførte kontrollen. Siden gebyrstørrelsen følger av vedtatt risikoklasse er gebyrstørrelsen ikke et vedtak som kan påklages. Faktura vil ettersendes fra Klima- og forurensningsdirektoratet.

Dokumentunderlag

- Lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift av 1. juni 2004 om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift av 1. juni 2004 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift av 6. desember 1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Virksomhetens utslippstillatelse

Informasjon om regelverket finnes på www.klif.no og www.regelhjelp.no.

Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten, jf. offentlighetsloven.

Kopi av endelig rapport sendes også til kommunen.

Definisjoner

Avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelser og dispensasjoner.

Anmerkning:

Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Avvik

Følgende avvik ble påvist under Fylkesmannens inspeksjon. Det som ikke er aktuelt er bleket:

Avvik 1: Miljøsanering av kasserte biler

Avvik fra ¹⁾ Avfallsforskriften § 4 – 5
²⁾ Avfallsforskriften § 4 – 7 Vedlegg 1
³⁾ Internkontrollforskriften § 5 punkt 7 (rutiner for å forebygge lovbrudd)
⁴⁾ Tillatelsens punkt xx

Grunnlag for avviket:

- 1A) Bedriften oppfyller ikke kravet til vederlagsfritt mottak av alle kasserte kjøretøyer som skal miljøsaneres. ¹⁾
- 1B) Bedriften overskrider tillatelsens ramme for antall lagrede kasserte biler på området. ⁴⁾
- 1C) Det mangler en skriftlig rutine for miljøsaneringen som definerer hvilke fraksjoner som skal ut av bilen. ²⁾⁺³⁾
- 1D) Listen over hva som skal ut av bilen er ufullstendig. ²⁾⁺³⁾
- 1E) Miljøsaneringen fullføres ikke alltid i henhold til kravene som gjelder i forskriften og tillatelsen. ²⁾
- 1F) Annet avvik.

Avvik 2: Forsøpling eller forurensning til omgivelsene

Avvik fra ¹⁾ Forurensningsloven § 7
²⁾ Tillatelsens punkt xx

Grunnlag for avviket:

- 2A) Tillatelsens vilkår for driftstid / åpningstider brytes. ²⁾
- 2B) Det skjer forsøpling av omgivelser fra virksomheten. ²⁾
- 2C) Det skjer utslipp til grunn eller vassdrag av forurenset væske fra virksomheten. ¹⁾
- 2D) Annet avvik (spesifiser).

Avvik 3: Fast dekke

Avvik fra Avfallsforskriften § 4 – 7 Vedlegg 1

Grunnlag for avviket:

- 3A) Fast dekke mangler noen steder

Ved en befaring ble det observert at fast dekkemanglet følgende steder:

- 3B) Fast dekke er dårlig utført noen steder (materialet er ikke ugjennomtrengelig)
- 3C) Fast dekke er ikke koplet til oljeutskiller
- 3D) Annet avvik (spesifiser).

☒ **Avvik 4: Drift og kontroll med oljeutskiller**

- Avvik fra**
- ¹⁾ Avfallsforskriften § 4 – 7 Vedlegg 1
 - ²⁾ **Internkontrollforskriften § 5 punkt 6** (tiltak for å redusere risiko)
 - ³⁾ Internkontrollforskriften § 5 punkt 7 (rutiner for å forebygge lovbrudd)
 - ⁴⁾ **Tillatelsens punkt 2.1.1**

Grunnlag for avviket:

4 A) Dimensjoneringsdata for oljeutskiller er utilfredsstillende jf. tillatelsens pkt. 2.1.1 og internkontrollforskriften § 5 pkt. 6.

Virksomheten har et utendørs fast dekke som drenerer til oljeutskiller. Det presses ikke vrak ved bedriften og lagres da heller ikke pressede kjøretøy her. Antallet usanerte biler som lagres på dette dekke er lite, da saneringen skjer fortløpende. Under kontrollen var det mellom 5 og 10 usanerte vrak lagret på dette dekket. Alle andre områder som leder til oljeutskiller er under tak og vegger. Dette indikerer at relativt lite oljeforurenset vann ledes til oljeutskilleren, og at belastningen på denne normalt er forholdsvis lav.

Virksomheten har etter vedtak i kommunestyret i Øyer kommune tillatelse til utslipp av oljeholdig avløpsvann. I Fylkesmannens tillatelse av 12.11.2003 pkt 2.1.1 V. står det at renseanlegget bestående av oljeutskiller og sandfang skal fungere, driftes og vedlikeholdes i henhold til tekniske retningslinjer i oljeutskiller forskriften eller andre krav fra Øyer kommune. Oljeutskillerforskriften er erstattet med forurensningsforskriftens kap. 15 – Krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann. I § 15-7 her står det at oljeholdig avløpsvann skal før utslipp passere sandfang eller lignende renseinnretning dimensjonert for maksimal reell vannbelastning.

Med bakgrunn i krav i tillatelsens punkt 2.1.1. V. og internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 6 krever Fylkesmannen at Hunder Bildemontering dokumenterer at oljeutskilleren er dimensjonert for maksimal reell vannbelastning.

- 4B) Rutiner for drift av oljeutskiller er ikke tilfredsstillende ^{1) + 3)}
- 4C) Utslippskontroll med rensset vann fra oljeutskiller er ikke tilfredsstillende ^{1) + 2) + 3) + 4)}
- 4D) Annet avvik.

☒ **Avvik 5: Håndtering av farlig avfall**

- Avvik fra**
- ¹⁾ Avfallsforskriften § 11 - 4 (avfallstyper)
 - ²⁾ Avfallsforskriften § 11 - 5 (lagring)
 - ³⁾ **Avfallsforskriften § 11 - 8** (levering)
 - ⁴⁾ Avfallsforskriften § 11 - 12 (deklarasjonsskjema)

Grunnlag for avviket:

- 5A) Ikke alt farlig avfall blir identifisert og utsortert. ^{1) + 2)}
- 5B) Mellomlagring av farlig avfall er ikke tilfredsstillende. ²⁾

5 C) Farlig avfall leveres ikke alltid til godkjent mottaker for farlig avfall³.

Kommentar: Virksomheten utsorterer farlig avfall og lagrer dette på et eget område innendørs med fast dekke og kant for å stoppe eventuelt utslipp. Dette er bra. Men virksomheten kjente ikke til at alt farlig avfall skal leveres til godkjent mottak/innsamler minimum en gang per år. Dette har medført at

flere fraksjoner farlig avfall – eksempelvis bremsevæske og kvikksølvholdige komponenter – har blitt lagret i mer en 12 måneder. Det kan i denne sammenheng også nevnes at oljeutskilleren tømmes årlig, men det var ingen dokumenterbar prosedyre som sikrer at dette skjer. I sammenheng med å innføre rutiner og prosedyrer for innlevering av alt farlig avfall hvert år, må også tømming av oljeutskiller inkluderes.

Bedriften har også hatt en praksis med å levere frostvæske til en dekkforhandler. Virksomheten har dokumentasjon fra dekkforhandleren på denne leveringen. Grunnen til denne praksisen er at dekkforhandleren bruker frostvæsken på dekk som skal brukes der det er behov for ekstra tunge dekk (eks. anleggs- og skogsmaskiner). Frostvæsken fryser ikke og bidrar ikke til rust av felger (i motsetning til saltvann).

Alt farlig avfall skal leveres til godkjent innsamler / mottak minst en gang per år. Det er noen unntak, blant annet når det gjelder gjenvinning av eget farlig avfall som finner sted innenfor bedriftens eget område dersom gjenvinningspraksisen ikke medfører fare for forurensning. Praksisen med overnevnte gjenvinning av frostvæske hos en annen bedrift faller utenom unntakene i avfallsforskriften § 11-7. Også frostvæske skal derfor innleveres minst en gang per år til godkjent innsamler/mottak.

I henhold til avfallsforskriften § 11-8 skal farlig avfall leveres minst en gang per år til godkjent innsamler/mottak:

§ 11-8. Leveringsplikt

Virksomhet hvor det oppstår farlig avfall, skal levere dette til den som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere avfallet. Det farlige avfallet skal leveres minst 1 gang pr. år. Leveringsplikt inntreffer ikke før den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg.

5D) Annet avvik

Avvik 6: Avviksbehandling for ytre miljø

Avvik fra Internkontrollforskriften § 5 punkt 7 (rutiner for å forebygge lovbrudd)

Grunnlag for avviket:

- 6A) Det er ikke etablert et skriftlig avviksbehandlingssystem for ytre miljø
- 6B) Avviksbehandlingssystemet etterleves ikke i praksis.
- 6C) Annet avvik

Avvik 7: Risikovurdering for ytre miljø

Avvik fra ¹⁾ Internkontrollforskriften § 5 punkt 6 (vurdere risiko)
²⁾ Tillatelsens punkt 2.1.11

Grunnlag for avviket:

7A) Det er ikke utarbeidet en skriftlig miljørisikoanalyse for biloppsamlingsplassen.

Kommentar: Under tilsynet ble det klart at det ikke var gjennomført en skriftlig miljørisikoanalyse for biloppsamlingsplassen.

Det ble under tilsynet prioritert å gjennomgå hva en miljørisikoanalyse er og hva miljøvernmyndighetene forventer av en bedrift som Hunder Bildemontering. Dette ble også gjort fordi dette avviket henger igjen fra en tilsvarende forurensningskontroll i 2005. Årsaken til at dette avviket dukket opp igjen nå var at det den gang ikke ble forstått hva som faktisk ligger i en risikovurdering for ytre miljø. Virksomheten oppfattet den gang at avvikssystemet også dekket kravet om risikovurdering.

Gangen i en risikoanalyse kan svært kort og enkelt oppsummeres i det følgende:

Når en risikovurdering for ytre miljø skal gjennomføres er det viktig å vurdere alle forhold ved driften, og plukke ut de kritiske faktorene der forurensning kan forekomme – avdekke uønskede hendelser før de skjer. Eksempelvis vil stedet der det oppbevares større mengder farlig avfall være et naturlig punkt å tenke seg at det kan forekomme uhell med konsekvenser for ytre miljø. Ved å gå gjennom kritiske faktorer på denne måten vil man identifisere muligheten for at uhell med konsekvenser for ytre miljø kan skje (avdekke risikoen). I de tilfellene der risikoen er høyere enn hva man aksepterer, kan man så foreslå og siden gjennomføre tiltak som redusere muligheten for uhell og/eller tiltak for å begrense skadene dersom uheldet allikevel skjer. I tilfellet med oppbevaring av farlig avfall hos Hunder Bildemontering så er det her innført en rekke tiltak allerede (holdes innelåst under tak, på fast dekke med mulighet for oppsamling av spill). Så i akkurat dette tilfellet er det muligens ikke behov for ytterligere risikoreduserende tiltak. Men det vil i så fall være en viktig konklusjon som oppnås i en risikoanalyse.

Forholdet nevnt over, farlig avfall, er bare ett av flere forhold det forventes at et behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy har risikokartlagt. Andre forhold er om miljøsaneringen utføres forsvarlig, altså så godt at unødvendig forurensning ikke oppstår. Kompetanse, rutiner, fysisk tilrettelegging etc. er forhold som spiller inn. Andre forhold det forventes er risikokartlagt kan være om oljeutskilleren fungerer etter hensikten. Mangler det rutiner eller prosedyrer for drift og kontroll? Er den dimensjonert for dagens bruk? Svarene danner et risikobilde som gir grunnlag for eventuelle tiltak for å redusere risikoen.

På samme måte som avviksbehandlingen (se anmerkning 1) skal være en måte for bedriften å kontinuerlig ha fokus på forbedring innen helse-, miljø- og sikkerhetsområdet, er også kravet om risikokartlegging basert på behovet for at bedrifter stadig skal ha fokus på å bli bedre, og derigjennom redusere mulighetene for skader, ulykker og forurensning til omgivelsene.

Internkontrollforskriften § 5 2. ledd pkt. 6:

Internkontroll innebærer at virksomheten skal kartlegge farere og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Må dokumenteres skriftlig.

7B) Ikke alle virksomhetens aktiviteter er risikovurdert.

7C) Oppfølging av miljørisikoanalysen og håndtering av forhold med uakseptabel risiko er ikke tilfredsstillende. ¹⁾

7D) Annet avvik.

Anmerkninger

Anmerkning 1: Avviksbehandlingen for ytre miljø kan forbedres

Kommentar: Virksomheten hadde avviksskjemaer tilgjengelig. Men disse fremsto på en slik måte at det var vanskelig å se at de var tilpasset også uønskede hendelser for ytre miljø. Det var ikke fylt ut noen avviksskjemaer for ytre miljø. Bruken av avviksbehandling i virksomhetens internkontroll for å bidra til bedring av rutiner og praksis ble diskutert under tilsynet. Virksomheten har i dag ingen ansatte, men daglig leder så fordelene med å avviksbehandle flere uønskede hendelser (både uhell og nesten uhell), slik at det kunne dokumenteres at tiltak var iverksatt for å redusere muligheten for gjentakelse slike episoder. Det var enighet om at de eksisterende avviksskjemaene kunne erstattes med noen som var noe enklere, mer praktiske og bedre tilrettelagt virksomheten.

Andre kommentarer

Årsrapport: Virksomhetens årsrapport for 2010 er feil utfylt. Blant annet bremsevæske og kvikksølvholdige komponenter er her ført opp som innlevert til mottak for farlig avfall. Dette stemte ikke og avfall som var lagret på bedriften over nyttår var i disse tilfellene ført opp som innlevert. Virksomheten må sørge for at årsrapporten for 2011 og fremover fylles ut korrekt og at faktiske avfallsstrømmer stemmer med det som oppgis i rapporten.